

Brev till Selma Lagerlöf från Valborg Olander: 1928-1929 - 10

Olander, Valborg,

HS L 1:1



National Library
of Sweden

Karlavägen 99 den 29 Febr. 1928. 38

Stekade!

Tack för den dyrbara hälsningen! Så mycket roligt om innehållet: ett långt, spännande kapitel och framför allt, utmärkt att du firar den stora dagen här! Det var ju meningen, att Jandmai själv skulle dringas vid premiären, men det är ju inte kungord. Dulla händerna väntas han inte hit förrän i Maj, så att de kan vara lugna under den närmaste tiden. Men Forsell tänkte öra in kören, skriva ut stämmor o. s. v. och bara lämna tomrum att ifylla när mäestern kommer. O, så förtjusande alltsammans!

Få nu se vad Helbruth Unger kan ha inhöstat av bifall. Det låter sig väl smänigom förminna.

Nu på mittagen måste jag ut att up-
vakta Maria Cederschiöld. Maria Holmquist
ligger till sängs, så att där blir inga firningar.
Tyvärr fanns det ingen arsemit i filtten, så att
det grönna smittet idu var förjättes. Men
pillerna gör nog verkan, fast jag förmodar,
att det är deras upsiggaude egestskap, som
berövar mig nattsovnen. Jag orkar gå
långe sträckor, men beqväm mig ut bil
om kvällarna.

Och nu får jag lov att berätta litet om
"Nobelpristagerarnas Kommitte", den där som pro-
fessor Bérány skes till dig om. Bérány höll
föreläsning om den i förening för Nationernas
förbund, och vi åhörare förbjöds att på något
vis uppena något, som kunde komma in i pressen.

Eljest tyckte han ju, att det bara var förnuftigt, om
planen bleve diskuterad man och man emellan.

In minns kanske, att meddelandet om Nobel-
priset nådde honom i hans tyta fångenskap.
Han ansåg det vara en underbar skickelse, att
han under denna vila från tankarvetenskapen
hade tillfälle att begrunda huru diplomatens
undersmålighet, som ej hade kunnat hindra kriget,
och kom till det resultatet, att de totalt saknade
utbildning för sitt kall.

Nidere hade han tänkt ut, att det vore en
vacker hyllning åt Nobels idé att förebygga krig,
om pristagare från hela världen toge initiativet
till att grunda ett världsuniversitet, där de studerade
icke bara finge lära sig känna olika folktyper
och framför allt, stifra bekantskaper med personer

från olika länder, utan också låra känna olika
karaktärer, så att de i framtiden bleve "män
i de olika staterna", de då visste vilka de kunde
bita på och vice versa.

Inte förstår jag hur Barany kan hinna
sköta sin professur och sin praktik, så intensivt
som han arbetar för sin idé. Ända sedan 1924
tycks han bara leva för den, har gång på gång
varit i Genève och hållit rådet med ordförande
och sekreterare, som velat strypa hans förslag, samt
besökt 40 Nobelfestställen, av vilka 24 givit muntligt
samttycke - förmodligen är det väl mest fredspri-
ställen.

Den lilla roten gubben är dä en fullblods en-
tusiasm, idealist, optimist, och man kan ju bara
önska till lycka. Om du träffar honom, kan du nog
inte stå emot. Nog är han sötare än belinder.

Han berättade mycket livligt om sina besök hos Briand och Chamberlain samt läste upp deras skriftliga uttalanden: Briands instämmande Chamberlains avböjande, Briand titulerade honom: Cher Colleague med anledning av Nobelpriset. Nästa besök gäller nu Stresemann.

Bärning vill inte alls, att man skall haka upp sig på den finansiella sidan av saken. Bli kommittén bildad och idén godtagen, då har man pengarna som i en liten ask, för han. Det behövs bara en liten grund-jälat från Europa, då ger Amerika gladeligt ett översign. Och Wallenberg har lovat bidrag, om kommittén bli bildad, liksom Østved fonden i Danmark, och så är det nästan miljarder i Holland, som han hoppas på, men den skulle vara löse. Sedan gör Rockefeller resten, det var Bärning säker på.

Hans plan är storlagen: Högskolan
från de politiska och sociala vetenskaperna
i Genève skall ha 30 professorer med 40 000 frs
i lön vardera, emedan de få stor representation^{en}
plikter (de nuvarande universitetsprofessorerna i
Genève ha bara 8 000 frs). — — —

Konsten Emmenthal har svarat mig, att
hon tycker det är roligt vi två må äro i the
same boat. Hon tycker om Berendsohn, men
ömmare värda sig till någon filosof (!!) för att få
hjälps med t. x. sådana uttryck som Diesselt -
och Jenseits-Prindung.

I går fick jag besök av Sally, som hade till
ärende att be mig översätta Berendsohns bok. Hon
var så lycklig över sin idé. Först ruskade jag på
huvudet, men sedan måste jag ju under trygghet -

lofta uppå, att jag redan höll på därmed. Hon
har nogut igenom halva boken och tycker den är
utmärkt. Hon såg fräiche och kryut.

Det var intressant att genom ditt brev få
veta, att budas våra (!!) böcker skola komma ut
samtidigt. Bonnier sade mig, att "min" skall tryckas
under Sommarens lopp. Med visskastim beträffar,
som du så väntigt förestog, så vet jag inte hur
jag skall pånura. Jag är nämligen rädd, att jag
måste vara här, eller i närheten, för att ha
tillgång till dina böcker och K. Biblioteket under
Korrekturstusningen. — När du kommer hit
i Maj — ack, det är två månader dit! — så
kunne vi kanske komma överens hur du vill
att Anna Svärd och öfriga personer av folket skola
läsa i boken. Vi äro ju bundna av Charlotta Löwenskiöld
orsak.

Ja, stackars Gerda och stackars Helena!
Till, att de gick så fort över. Gerda har inte
svart om påskens ämne. Hon vill se sin bekänning
hos Springberg, så kanske hon kommer ändå.

Skulle du stenhuggeriet vara måttligt i sina
priser, så att du kan ha råd nu med det samma
göra så mycket som möjligt fridigt! ^{x)}

du får väl försöka planera, så att fika.
Lundgren kan vara med här ett par dagar i Nov.
Hon själv skall ju också fira. Har du gjort
något för hennes eller Vormans medalj?

Älskade, du lät så gladjände, att du
har lätt för att tänka. Och så ser du ju
nu avslutningen på arbetet liksom nära.

Tack för brevet och för det, som kommer!
Tar nu detta med mig, när jag går att fira Maria

Alltid Din V. G.

x) Om det är dyrbart för dig, så kommer du
väl till, när Leam erbjuder sig franska arbetet.